

Θρακικά ΑΔ
 Τ.Η! 1937.

ἐνθυμῆται εἰς ταῖς ἀγίαις σας προσευχαῖς· πρὸς τοῦτοις γὰ μᾶς γράφετε
 καὶ τὰ τῆς ἐφευῆς μοι αὐτῆς ὑγείας, ἧς τὰ ἔτη σωτήρια καὶ παρευδαίμονα.

αφ' ἧς Μαῦρω ἰδ'

ὁ ἐν Χριστῷ αὐτῆς ἀγαπητὸς ἀδελφός
 καὶ εἰς τοὺς ὄρισμούς της προθυμότητος

† Μαρωνείας Γαβριὴλ

Η') Ο ΜΑΡΩΝΕΙΑΣ ΑΝΘΙΜΟΣ 1865-1877

Ὁ ἀπὸ πρόην Νυσσάβας Ἄνθιμος διαδέχθη εἰς τὸν θρόνον τῆς
 Μαρωνείας τὸν ἀποθανόντα Θεόκλητον τὴν 1^η Σεπτεμβρίου 1865 καὶ
 ἐποίμανε τὴν ἐπαρχίαν μέχρι τοῦ ἐπιπέλας ἐπιπέλου καὶ ἀπεμακρύνθη
 τελείως αὐτῆς¹⁾. Φαίνεται ὅτε ἀπεσπάρθη εἰς τὸν Ἰερόν, εἰς τὴν Μο-
 νὴν τῆς Μεγίστης Λαύρας, εἰς τὴν ἀρχὴν τῆς αἰτίας εὐρητῆ καὶ ἐγγί-
 κλιον αὐτοῦ γράμματι τὸ κατωτέρω ἀποσταλέντων ἀποσταλέντων τῆ 1874
 ἐκ Κ/πόλεως πρὸς τοὺς δημογέροντας, ἑποσητῆ καὶ διδασκάλους τῶν χω-
 ρίων τῆς ἐπαρχίας του, συνεπειὰ πατασθῆναι καὶ συνοδικῆς ἐγκυκλίου
 εἰς τὰς μητροπόλεις τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου καὶ συναποστέλλει αὐ-
 τοῖς πρὸς ἀκριβῆ γνῶσιν, διὰ τῆς ὁποίας ἡ Μεγάλη Ἐκκλησία ἐγκρίνασα
 ὡς κατάλληλα διδακτικὰ βιβλία τὴν Ἱερὰν Ἱστορίαν καὶ τὴν Ἱερὰν Κα-
 τήχησιν τοῦ καθηγητοῦ Δημ. Βερναρδάκη συνιστᾷ ταῦτα εἰς τὰς ἐπαρ-
 χίας τοῦ Οἰκουμενικοῦ θρόνου ὡς βραβευθέντα ἐν διαγωνίσματι καὶ εὐ-
 μεθοδέστερα πρὸς διδασκαλίαν τῶν μαθητῶν.

Μὲ πόσον ἱερὸν ἐνθουσιασμόν ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἢ τοῦ Χριστοῦ Με-
 γάλῃ Ἐκκλησίᾳ ἐμερίμνα περὶ τῆς χριστιανικῆς μορφώσεως τῶν νέων,
 καὶ ποίαν πικρίαν ἠσθάνθη ὅταν ἐπὶ τοῦ ἐλευθέρου χριστιανικοῦ ἑλλη-
 νικοῦ κράτους ἐκλείσθησαν αὐτῇ αἱ θύραι τῶν σχολείων καὶ ἀνατέθη ἡ
 μόρφωσις τῶν χριστιανοπαίδων εἰς ἀμορφότους ἐπιθεωρητᾶς καὶ διδα-
 σκάλους ἀθέους! Δὲν θὰ λησμονήσω ποτὲ τὴν πικρίαν καὶ τὸ παράπο-
 νον τοῦ σοφωτάτου μητροπολίτου τότε Βεροῦσας Καλλινίκου Δεληγάνη
 (τοῦ μετὰ ταῦτα Ἡρακλείας), ὅστις διακρῶν μοι ἀνεκοίνωσεν, ὅτι ἐμπι-

1) «Θρακικά», ΣΤ', 88, 89.

στευτικῶς ὑπέδειξεν αὐτῷ ὁ Νομάρχης Βερροίας μυστικὴν ἐγκύκλιον τῆς κυβερνήσεως διὰ τῆς ὁποίας διατάσσεται νὰ ἀπομακρυνῆ παντὶ τρόπῳ ἐκ τῶν σχολῶν τῆς ἐπαρχίας του τὸν Μητροπολίτην καὶ νὰ μὴ ἔχη οὐδεμίαν ἀνάμειξιν εἰς τὰ τῶν σχολῶν! Ἦτο ἡ ἀμοιβὴ τῆς Ἱεραρχίας, ἡ ὁποία ἐν μέσῳ δυσχερεστάτων περιστάσεων ἤγειρε καὶ συνετήρησε σχολεῖα καὶ ἐπέβλεψε μετὰ πατρικῆς στοργῆς ἐπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ σβύσῃ ἡ λαμπὰς τῆς παιδείας εἰς τὸν βαρὺν ἐκείνον χειμῶνα τῆς φοβερᾶς δουλείας. Ἐκρεμάσθησαν, κατεσφάγησαν, ἐμαρτύρησαν οἱ ἱεράρχαι διὰ τὴν ἀνάστασιν τοῦ Γένους καὶ τὸ ἑλληνικὸν ὀρθόδοξον κράτος ἐξηντέλισε καὶ τὸ μαρτυρικὸν σχοινὶ καὶ τὰ αἵματα καὶ ἐγλύεσε τοὺς πόνοὺς αὐτῶν καὶ ἐκλείσε μετὰ πατάγον τὴν θύραν εἰς ἐκείνους εἰς τοὺς ὁποίους τὸ Ἔθνος ὀφείλει τὴν ἀναγέννησιν καὶ συντήρησιν αὐτοῦ. Οἱ Σουλτανοὶ μὲ τὰς δύο χεῖρας παρεχώρουν εἰς τὴν Ἱεραρχίαν προνόμια καὶ οἱ Ἕλληνες κυβερνῆται μὲ τοὺς δύο πόδας ἀπηλάκτισαν τὸν ἱερὸν κληρὸν ὡς στοιχεῖον περιττὸν καὶ ἀνάξιον νὰ τρέφεται καὶ νὰ ζῆ. Ἀπεγύμνωσαν καὶ διήρπασαν τὴν ἐκκλησιαστικὴν περιουσίαν ἐγλύευσαν ἱεράς τὰς λειτουργίας θελήσεις, ἀφιερωσάντων εἰς τὴν ἐκκλησίαν διὰ ψυχικῆν ἀσφάλειαν τοῦ ἔθνους ὅτι εἶχον ἱερὸν καὶ πολύτιμον, δὲν ἐσεβάσθησαν οὔτε νεκρῶν οὔτε ζώντων μαρτυρήσαντας οὔτε ζῶντας οὔτε πατριαρχῶν ἀκλόου, οὔτε τῶν Ἱεραρχῶν ἀλλὰ, κληροὶ καὶ ἀγκυρῆται ὡς θηρία κληροὶ ἐσπίσαν ἐπὶ κληρονομίας ἱερός καὶ ἀπελάκτισαν τὸν ἱερὸν κληρὸν αὐτοὶ ἐκείνοι οἱ ὅποιοι ἐγαλονυχῆθησαν, ἐλυπιάθησαν καὶ ἐπαχύνθησαν ἐπ' αὐτοῦ. Καὶ ὅσον ἡ φωνὴ τοῦ πεινῶντος νῦν καὶ γυμνητεύοντος κληροῦ ἐκείνου εἰς τὰ ὦτά των, μετὰ μεγαλειτέρας περιφρονήσεως ἀποστρέφουσι οἱ ἀπαγες τὰ πρόσωπα αὐτῶν καὶ τὰ ὦτα ἐρητικῶς κλείουσιν ἵνα μὴ βλέπωσι μηδὲ ἀκούωσιν τὰς κραυγὰς τῆς πείνης. Ἡ τυραννία αὐτῆ, τὴν ὁποίαν οἱ δημαγωγοὶ σατανικῶς ἀποκαλοῦσιν ἐλευθερίαν οὔτε τὸν λαὸν κατέστησεν ἐλεύθερον καὶ εὐτυχέστερον, οὔτε τὴν ἐκκλησίαν ὠφέλησεν· ὑπεδούλωσαν τὰ πάντα ἐξηντέλισαν τὰ πάντα, κατεδυνάστευσαν τὸν λαόν, τὸν ὁποῖον πολυειδῶς ἐξηπάτησαν, παρέλυσαν τοὺς ἠθικοὺς δεσμοὺς τῆς οἰκογενείας, ἐξηντέλισεν ὁ εἰς τὸν ἄλλον· ὑβρίζονται ἀμοιβαίως καὶ ἠγχαλισμένοι συσφίγγονται ἵνα καταλάβωσιν τὴν ἀρχὴν· χωρισμένοι ἀπὸ τὰ πάθη, ἀλλ' ἀλληλένδετοι μεταξύ των διὰ τὰ ἀτομικὰ των συμφέροντα. Συντάγματα καὶ νόμοι καὶ δημοκρατία εἶναι λέξεις κεναί· οἱ τύραννοι τὴν ἀρχὴν καταλαμβάνοντες ἀνατρέπουσι τὰ πάντα, ὕψιστος δὲ νόμος εἶναι τὸ θέλημα αὐτῶν. Αὐτὴ εἶναι ἡ πραγματικὴ καὶ ἀληθινὴ εἰκὼν τῆς ἐνεστώσης καταστάσεως. Καὶ ὅπως πᾶσα ὑψηλότερα ἰδέα ἐδοκίμασε τὸ μαστίγιον τῆς τυραννίας, ταιουτοτρόπως καὶ ὁ ἱερὸς κληρὸς ἐπληρώθη εἰς τὰ ἱερώτερα αὐτοῦ, ἀπεγυμνώθη πάσης ἀξίας καὶ ὑφίσταται τοὺς ἀλλεπαλλήλους

ΑΚΑΔΗΜΙΑ ΒΕΡΡΟΙΑΣ

ἔξευτελισμού. Οἱ ἄρχοντες τοῦ λαοῦ, οἱ ὀδηγοί, οἱ διδάσκαλοι, οἱ ποιμένες αὐτοῦ, οἱ χειραγωγοὶ καὶ προστάται πίνουσιν σήμερον τὸ πικρὸν τῆς ἄχαριστίας ποτήριον καὶ ἐπαιτοῦσι σήμερον καὶ τὸν ἄρτον τῶν αὐτοῖ οἱ ψομίσαντες καὶ θρέψαντες τὸν ἑλληνισμόν εἰς ἡμέρας λιμοῦ καὶ ἐθνικῶν κατακλισμῶν. Καὶ τὴν πικρίαν ταύτην καθιστᾷ ἀλγεινότεραν ἢ ἀπὸ τοῦ τάφου φωνῆ τῶν Ἱεραρχῶν τῶν μοχθησάντων ὑπὲρ τῆς μορφώσεως τοῦ Γένους.

Ἐκ τοῦ ἀρχείου
τῆς Λαύρας

Ἐντιμοὶ Δημογέροντες καὶ ἔφοροι καὶ διδάσκαλοι ὄλων τῶν μερῶν τῆς ἡμετέρας Ἐπαρχίας σὰς ἐρχόμεθα ἀπὸ ψυχῆς. Ἀπὸ τὸ ὄπισθεν ἀντίγραφον τῆς Πατριαρχικῆς πρὸς ἡμᾶς συνοδικῆς ἐπιστολῆς ἐννοεῖτε ἀρκούντως ὅτι τὰ σημειούμενα τέσσαρα βιβλία, δύο τῆς ἱερᾶς Κατηχήσεως, μέγα διὰ τὰ ἑλληνικὰ καὶ μικρὰ διὰ τὰ ἀλληλοδιδασκτικά, ἐπίσης καὶ δύο τῆς ἱερᾶς Ἱστορίας μετὰ τὴν ἐνεκρίθησαν καὶ καθωρίσθησαν συνοδικῶς δι' ὅλα τὰ σχολεῖα καὶ Ἐπιτοναγωγεῖα τῆς Ἐπαρχίας μας, καὶ διατυπώμεθα, ἵνα ἐπιδοθῶνται ἑκάστη τοιαύτης εἴσεως βιβλία γὰρ μὴ προμηθεύονται τοῦ κόσμου, εἰς κακὴν σχετικὴν ἡμῶν ὡς ἀπὸ τῆς καὶ ἀναρμόδια, εἰ μὴ μόνον αὐτὰ τὰ σημειούμενα, ὡς ἐκλεκτὰ καὶ λίαν χρήσιμα καὶ πολὺν καρπὸν φέρουσι εἰς ὅλα τὰ σπουδάζοντα τέκνα τῆς Ἐπαρχίας μας. Κατὰ χρέος ὕδην σὰς ἐπιβουλεύομεν καὶ ἡμεῖς καὶ ἐντελλόμεθα κτριαρχικῶς, ἵνα μὴ τοιμνησθῶσιν οἱ διδάσκαλοι ἢ τῶν γονέων γὰρ προβλέψη ἀπὸ τὰ παλαιὰ ἀπηγορευμένα τοιαῦτα βιβλία, εἰ μὴ μόνον ἀπὸ τὰ σημειούμενα τέσσαρα βιβλία τοῦ σοφοῦ Καθηγητοῦ **Βεργαροδάκη**, δύο μεγάλα τῆς ἱερᾶς Ἱστορίας καὶ κατηχήσεως διὰ τὰ ἑλληνικὰ σχολεῖα, καὶ δύο μικρὰ τοῦ ἰδίου διὰ τὰ ἀλληλοδιδασκτικά καὶ μικρὰ κορᾶσια ἐκδεδομένα τῷ 1872 ἔτει καὶ λίαν οἰκονομικά καὶ χρησιμώτατα. Συνενοηθῆτε λοιπὸν πάντες οἱ τε Δημογέροντες καὶ ἔφοροι καὶ διδάσκαλοι καὶ γονεῖς ἵνα συμμορφωθῆτε ὅλοι μὲ τὴν φιλόμονσον πρόνοιαν τῆς Μεγάλης Ἐκκλησίας, καὶ τοῦ λοιποῦ ἀπὸ τὰ βιβλία ταῦτα γὰρ προμηθεύονται καὶ ἐκπαιδεύονται τὰ τέκνα σας, καὶ θέλετε ἰδεῖ ὅλοι τὴν ἀξίαν καὶ τὴν καρποφορίαν τῶν ταχέως. Οὔτω ποιήσατε ἀμεταθέτως καὶ ἐγχαίετε πάντες παρὰ τοῦ πατρὸς τῶν φώτων.

1874 Σεπτεμβρίου 14 ἐν Κωνσταντινουπόλει

† ὁ Μαρωνεῖας Ἄνθιμος

Ἰωακείμ ἐλέω Θεοῦ ἀρχιεπίσκοπος Κωνσταντινουπόλεως Νέας Ρώμης καὶ οἰκουμενικὸς πατριάρχης

Ἐφώτατε Μητροπολίτα Μαρωνείας ἐπέσπιτε καὶ ἔξαρχε Ροδόπης ἐν ἀγίῳ Πνεύματι ἀδελφεῖ καὶ συλλειτουργεῖ τῆς ἡμῶν Μετριότητος κτθρ **Ἄνθιμε** χάρις εἴη τῆς αὐτῆς ἀρχιερωσύνης καὶ εἰρήνῃ παρὰ Θεοῦ. Πρὸ δύο ἐτῶν ἀκριβῶς ἐξέδωκεν ἡ ἀγία τοῦ Χριστοῦ Ἐκκλησία ἐγκύκλιον συστήσασα πᾶσι τοῖς ἐν Χριστῷ ἀδελφοῖς ἀγίοις ἀρχιερεῦσι τὴν εἰς τὰ ἑλληρικὰ καὶ ἀλληλοδιδασκτικὰ σχολεῖα καὶ παρθεναγωγεῖα τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν εἰσαγωγὴν τῆς Ἱερᾶς Ἱστορίας καὶ Κατηχήσεως, ἔργα τοῦ ἑλλογίμου καθηγητοῦ κυρίου **Δημητρίου Ν. Βεργαρόδῃ** ἐγκριθέντα ἐπὶ τῆς Κεντρικῆς Ἐκκλησιαστικῆς ἐπιτροπῆς ὡς ἐμμεθοδέστερα καὶ τελειότερα πάντων τῶν μέχρι τοῦδε ἐπαρχόντων καὶ ἐν τῷ ἐπὶ τῆς ἐκκλησίας προτεθέντι διαγωνίσματι βραβευθέντα διὰ τῆς προνομακῆς εἰσαγωγῆς εἰς τὰ σχολεῖα τῆς τε πρωτενοῦσης καὶ τῶν Ἐπαρχιῶν τοῦ καθ' ἡμᾶς ἀγιοτάτου οἰκουμενικοῦ θρόνου, ἅτε διὴ ἰκανοποιήσῃ πληρέστατα τὸν πόθον τῆς ἐκκλησίας τοῦ εἰσαγαγεῖν ἐν αὐτοῖς στοιμῆα ὁμοιομόρφου διδασκαλίας τῶν ἱερῶν μαθημάτων ὅσον αὐτὰ ἐμμεθοδέστερον καὶ τελειότερον. Καίτοι δὲ πάντες οἱ ἐν Χριστῷ ἀδελφοὶ ἐπιθυμοῦσιν ἀποφύγεσθαι καὶ ἐπιτηδύμενοι τῆς ἐκκλησίας καὶ ἰσχυροῦσθαι τινὲς οἱ ἐπιθυμοῦσιν εἰσαγαγεῖν τὰ εἰρημολογικὰ ἐπισημὰ τῶν ἐπαρχιῶν αὐτῶν, καίτοι λίαν λυσιτελῆ πρὸς θρησκευτικὴν ἀμπέλιον τῆς ὀρθοδόξου νεολαίας. Ἄλλ' ἐπειδὴ ἡ τῶν ἱερῶν μαθημάτων ἀπὸ ἀκαλίας ἐξαρτᾶται ἀποκλειστικῶς ἀπὸ τῆς ἐγκρίσεως τῆς ἐκκλησίας, ὁμοίως δ' ἐπιτρέπεται ἡ εἰσαγωγή ἐτέρων βιβλίων πληρὸν τούτων, διὰ τὴν προσδοκωμένην μερίστην ἐξ αὐτῶν ὠφέλειαν τῇ σπουδαζούσῃ νεολαίᾳ, καὶ διότι οἱ σπουδαῖοι, ὡς ὁ εἰρημένος Καθηγητὴς, ἄνδρες οἱ μοχθοῦντες ἐπέω τῆς διαδόσεως τῶν γραμμάτων, δέον τὰ ἐνθαρρύνονται ἀμοιβόμενοι προσηκόντως, διὰ ταῦτα ἔγνωμεν καὶ αὐθις ἐπομῆσαι τῇ αὐτῆς ἀρχιερωσύνῃ, ὅπως, εἴγε ὡς δεῦρο οὐκ εἰσήγαγε τυχὸν τῆς εἰσαγωγῆς αὐτῶν, ἀπενθυνομένη δι' ἐγκυκλίον πρὸς τοὺς φιλομούσους ἐφόρους καὶ διδασκάλους αὐτῶν καὶ τὴν ἐντολὴν ταύτην τῆς ἐκκλησίας μεταβιβάζουσα διὰ τὰ περαιτέρω ἢ δὲ τοῦ Θεοῦ χάρις....

αωοδ' (1874) Ἀγούστον ιδ'.

† ὁ Κυζίκου Νικόδημος· † ὁ Λαρίσης Ἰωακείμ· † ὁ Σερρών Νεόφυτος· † ὁ Μιτυλήνης Μεθόδιος· † ὁ Διδυμοτείχου Σωφρόνιος· † ὁ Χίου Γρηγόριος· † ὁ Δήμου Ἰωακείμ· † ὁ Βελεγράδων Ἄνθιμος· † ὁ Κῶου Γερμανός·

Θ ρ α κ ι κ ἂ Η .